

KAMPANJA ZA OZAVEŠČANJE JAVNOSTI GLEDE ŠKODLJIVEGA VPLIVA PRETIRANE POTROŠNJE LAHKIH PLASTIČNIH VREČK

Z letom 2019 v Sloveniji prepoved brezplačnih plastičnih vrečk

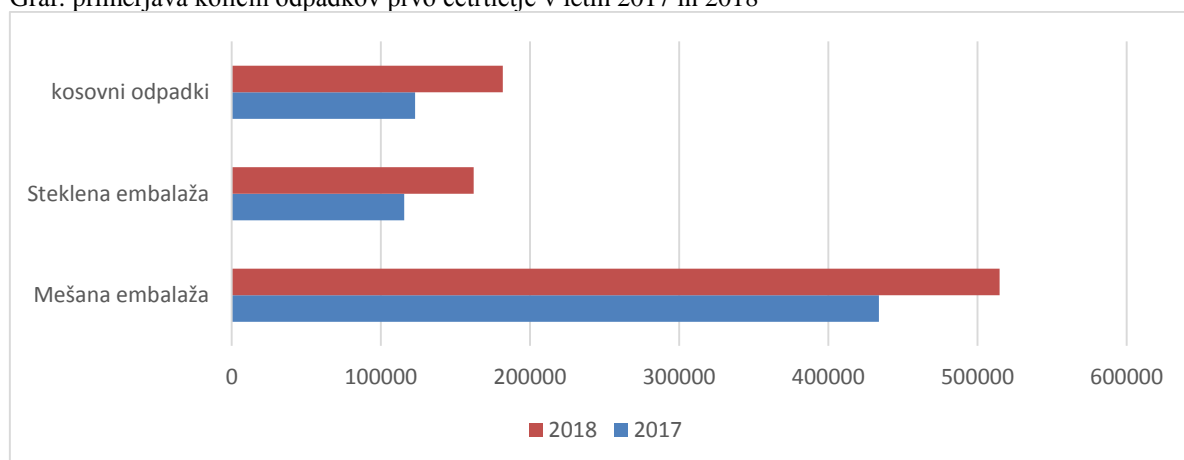
V Sloveniji bodo s 1. januarjem 2019 na vseh prodajnih mestih blaga ali izdelkov prepovedane brezplačne plastične nosilne vrečke ne glede na debelino njihove stene. Vlada je namreč lansko leto sprejela spremembo uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, s katero želi trajno zmanjšati potrošnjo lahkih plastičnih nosilnih vrečk. S sprejetjem uredbe bo v slovenski pravni red tudi urejen prenos evropsko direktivo glede zmanjšanja potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk. Direktiva nalaga sprejetje ustreznih ukrepov za zmanjšanje potrošnje omenjenih vrečk. Z ukrepi naj bi se odpravilo smetenje, spremenili vedenjski vzorci potrošnikov in spodbujalo preprečevanje odpadkov. V uredbi je v skladu z direktivo določen okoljski cilj, da se do konca leta 2019 zmanjša letna raven potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk pod 90 takih vrečk na osebo in pod 40 lahkih plastičnih nosilnih vrečk na osebo do konca leta 2025. S 1. januarjem 2019 bodo na vseh prodajnih mestih blaga ali izdelkov tako prepovedane brezplačne plastične nosilne vrečke ne glede na debelino njihove stene. S tem ukrepom želi vlada spodbuditi trajno zmanjšanje potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk, obenem pa preprečevati splošno povečanje proizvodnje embalaže in doseči zmanjšanje potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk. Iz vseh ukrepov so v skladu z evropsko direktivo izvzete zelo lahke plastične nosilne vrečke, ki so namenjene za primarno embalažo svežih živil, ki niso predpakirana. Skladno z direktivo se v uredbi ureja tudi ozaveščanje potrošnikov na institucionalni ravni.

V ta namen sta Komunalno podjetje OKP Rogaška Slatina in Okoljsko raziskovalni zavod pripravila kampanjo za ozaveščanje javnosti glede škodljivega vpliva pretirane potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) je namreč objavilo poziv za sodelovanje zainteresiranih deležnikov pri izvedbi kampanje za ozaveščanje javnosti, zlasti končnih uporabnikov, glede škodljivega vpliva pretirane potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk na okolje in o cilju zmanjšanja potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk. Da bi zagotovili, da uporabljene plastične nosilne vrečke ne bodo končale v okolju kot odpadki, je treba potrošnikom podati več informacij o ustreznem ravnanju z odpadki in jim ponuditi alternativne možnosti. Pomembno vlogo pri zmanjševanju potrošnje plastičnih nosilnih vrečk bo zato imela kampanja ozaveščanja potrošnikov in izobraževalni programi za otroke, kot zahteva Direktiva 2015/720/EU. Na podlagi Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 35/17) pri izvedbi kampanje za ozaveščanje javnosti glede škodljivega vpliva pretirane potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk na okolje sodelujeta tudi Okoljsko raziskovalni zavod in Komunalno podjetje OKP Rogaška Slatina.

Primerjava sprejema odpadkov prvo četrtletje 2017 in 2018 (kg)

V prvem četrtletju 2018 so se na območju Upravne enote Šmarje pri Jelšah bistveno povečale količine nastalih odpadkov. Najizrazitejša povečanja so evidentirana za kosovne odpadke in sicer za 47,80%, stekleno embalažo 40,32% in mešano embalažo (rumena vreča) 18,6%.

Graf: primerjava količin odpadkov prvo četrtletje v letih 2017 in 2018

Pomemben je podatek, da se kljub naraščanju količin posameznih frakcij ni povečala količina mešanih komunalnih odpadkov, ki so dejansko strošek in predstavljajo kazalnik uspešnosti ločenega zbiranja odpadkov. Ločene frakcije, katerih količine so se povečale so surovine, saj jih lahko v celoti vključimo v snovno predelavo in ne

povzročajo dodatnih stroškov. Razlog za naraščajoče količine odpadkov so povečana potrošnja in vedno bolj dostopni izdelki, slabe kakovosti in privlačni za potrošnika. Zaradi nizke cene kmalu postanejo odpadek, s čimer tudi potrošniki izgubljajo denar, neposredno pa obremenjujejo okolje in naravo, saj se izgubljajo dragoceni viri.

PREMISLITE. DELITE. IZMENJAJTE. PORABITE MANJ, DOŽIVITE VEČ.

HRANA IN PIJAČA

- Načrtujte svoje jedilnike in nakupe živil.
- Kupujte živila in pijačo s čim manj embalaže. Izogibajte se izdelkom za enkratno uporabo.
- Kupujte lokalno pridelano hrano, ki do vašega krožnika ni prepotovala dolge poti.
- Če v gostilni ne morete pojesti vsega, kar ste naročili, prosite natakarja, naj vam hrano zavije za domov.

TEHNOLOGIJA, KNJIGE IN ČASOPISI

- Star mobilnik ali prenosni računalnik podarite prijateljem, bližnjim ali pobudam, ki bodo odsluženo računalniško opremo predelali ter jo podarili posameznikom ali družinam v stiski.
- Odpadno elektronsko opremo odpeljite v najbližji zbirni center.
- Knjige, ki jih ne potrebujete več, podarite, odnesite v center ponovne uporabe ali jih zamenjajte na portalu za izmenjavo knjig.
- Ko preberete časopis, ga delite s sodelavci ali bližnjimi ali pa ga pustite na javnem mestu (klopeh, avtobusu), da ga bodo lahko prebrali še drugi.

INFRASTRUKTURA IN GOSPODINJSTVA

- Namesto novega pohištva raje kupite rabljeno v bližnjem centru ponovne uporabe, antikvariatu ali na spletu.
- Ko gradite ali obnavljate svoj dom, uporabljajte do okolja prijazne materiale. Izberete lahko na primer strešnike iz gline, talne obloge iz plute in izolacijo iz recikliranega časopisa.
- Doma prerazporedite pohištvo tako, da boste čim bolj izkoristili naravno svetlobo. Če boste pisalno ali jedilno mizo postavili čim bliže oknu, boste na takšen način prihranili tudi pri porabi električne energije.
- Bodite domiselni in izkoristite tisto, kar že imate doma. Star kovček lahko na primer spremenite v udobno ležišče za svoje hišne ljubljence.

OKP Rogaška Slatina neposredno prispeva k implementaciji prednostnega reda ravnanja z odpadki, saj omogoča ponovno uporabo s sodelovanjem s CPU ter podpira zelene krožne usmeritve, ki jih prinaša preprečevanje nastajanja odpadkov.